

SUKIA'TAR JOXE MARI

Zaldibi'ko Errekalde baserriko semea, Aralarpean jaioa, orain 87 urte. Saturran'go seminario txikian ezagutu nuen 1.925-26 ikastaroan, ni bigarren kursoan, gazteagoa izan ere, eta bera lenengoan. Bosgarren urtean txanda-pasa egiten utzi zioten, zaarra zalako, eta, orrela, Filosofiako lenengo ikastaroan alkartu giñan. Euskeraz ikasi eta lantzen asteko asmoz, Kardaberaz taldean sartuta, ekin genion lanari. Don Manuel Lekuona'kin ar-eman estuak genduzen, baita Don Joxe Miel Barandiaran'egaz be. Azken oneri Etnolojia-lanetan laguntzen genion geure errietako lantxoak egiten; baita be, bere iker-lanak eta galderak apaizgaien artean zabalduz, eta bilduz. Don Joxe Miel'ek bazeukan, mutiko argi eta sendo onengan, bere itxaropena jarria, laguntzaille eta jarraitzaille bat billatzean. Uste auek ustel gertatu ziran, gerra negargarri baten ekiñez. Alkarrengandik galdu giñan.

Gerra-ondoren Ortuella'n topatu neban apaiz, D. Joakin Goikoetxeaundia parroko ebala. Geroago bera izendatu eben parroko. Errekalde'ko etxeko-andre zabala, bere ama, euskaldun utsa, an gastatu zitzaion, Bizkaiko paraje erdaldun aretan. Bere sasoirik onenak an pasata gero, Sestao'ko Karmel'eko elizara. Andik Palencia'ra Marian-Hill'ko praille-mutillen espiritu-zuzendari. Talde orren aldizkarian, euskerazko itzulpenak, bere gaiñ artu zituen, euskerazko orrialde bete bakoitzeko agertzeko eran. Ibilli eta ibilli, aizkenean Donostia'ko Oncologico'ra, an amaitu zitun bere egunak, sola naiko estuakin lotuta.

1.970'garren urtean, Gazteiz'ko Kardaberaz taldea berbizteko mezua arturik, emen genduan prest, Euskeraren aldeko lanetan etenik-jabe jarduntzeko. Aizkeneko urte auetan bera izan zan Kardaberaz'en Idazkari eta Galarraga Juan Mari'reki batera, arnasa ematen saiatu zan, il arte. Alde egin zigun, Juan Mari aurretik bialduta. Jaiotetik euskaldun, bizi osoan euskaldun, Kardaberaz'en lankide gartsu. Kardaberaz eta Euskerazaintza bat egitera eldu geranean, bera ez zan gure artean, baña, bere lanak ere, ekarri gaitu une onera.

Arrinda'tar Anes.
Deba'n, Otsaillak 10. Urtea 1.998.

